

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΑΚΑΤΑΜΕΙΑΣ Α΄(ΚΒ)

ΤΑΞΗ: Δ΄

Όνομα:

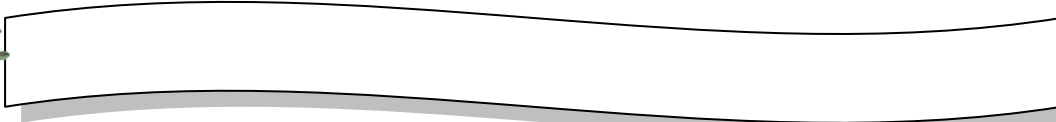
Στο πιο κάτω κείμενο έπρεπε να υπάρχουν πέντε παράγραφοι ανάλογα με την ιδέα που αναπτύσσει η καθεμία. Ποιες είναι; Κύκλωσε με χρώμα τη λέξη που αρχίζει η κάθε παράγραφος και αρίθμησέ τις.

Από τα προϊστορικά χρόνια τα δυο πολύτιμα υγρά του μεσογειακού χώρου, το λάδι και το κρασί, φαίνεται να διαδραματίζουν το δικό τους ξεχωριστό ρόλο στις διάφορες τελετές. Πρώτον, η συνήθεια να αλείφουν το σώμα των νεκρών με λάδι μαρτυρείται από τα ομηρικά χρόνια. Όταν σκοτώνεται στην Τροία ο Σαρπηδόνας, ο Δίας απαρηγόρητος από το θάνατο του αγαπημένου του γιου, δίνει εντολή στον Απόλλωνα να βοηθήσει να τον πάρουν από το πεδίο της μάχης, να τον περιποιηθούν, να τον πλύνουν και να τον αλείψουν με λάδι. Εκτός από την περιποίηση του σώματος στις νεκρικές τελετουργίες οι ομηρικοί ήρωες χρησιμοποιούν το λάδι, μαζί και το κρασί, ως νεκρική προσφορά. Μια τέτοια προσφορά κάνει ο Αχιλλέας στο νεκρό Πάτροκλο. Επίσης, ο Πausanias, περιγράφει το τρίψιμο του σώματος των ικετών πριν μπουν στο ναό με ελαιόλαδο, που ήταν πράγματι μια ολόκληρη ιεροτελεστία. Για τους αρχαίους Έλληνες ο ικέτης που αλειφόταν με λάδι απολάμβανε της θεϊκής προστασίας. Τέλος, χρησιμοποιούσαν το λάδι σαν δώρο στους Θεούς μαζί με άλλα γεννήματα, όπως φρούτα, σιτάρι, μέλι και κρασί, ενώ στα ιερά καντήλια των ναών έκαιγαν πάντα λάδι ελιάς.

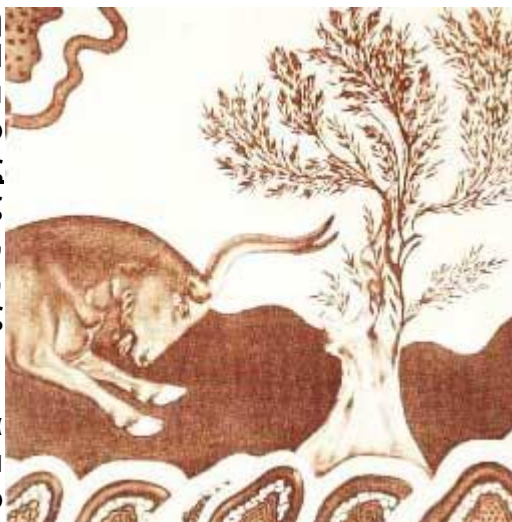
Τώρα...ξανάγραψε το κείμενο σωστά...

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on the right side, suggesting it's resting on a surface. There is no handwriting or other markings on the paper.

ΟΜΑΔΑ Α

Η ελιά στη μινωική τέχνη, την τέχνη που αναπτύχθηκε στην Κρήτη, εξυμνείται. Η απεικόνιση του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου, με τον ανάλογο θρησκευτικό συμβολισμό συναντάται στους εσωτερικούς χώρους των ανακτόρων. Από τις διάφορες καθημερινές δραστηριότητες (κυνήγι, εμπορικές συναλλαγές, αθλήματα, κοινωνικές συγκεντρώσεις) ή λατρευτικές τελετές δεν απουσιάζει και η ελιά.

Η τόσο συχνή και πιστή συχνά αναπαράσταση φύλλων, κλαδιών και δέντρων ελιάς μπορεί να στηριχθεί σε δυο υποθέσεις: ή ότι οι καλλιτέχνες θέλησαν να αποδώσουν πιστά τη χλωρίδα του κρητικού τοπίου, στο οποίο εκείνη την εποχή φαίνεται πως κυριαρχούσαν τα ελαιόδεντρα, ή ότι το ελαιόδεντρο λόγω της ανθεκτικότητας και μακροβιότητας αλλά και της ωφελιμότητάς του αντιμετωπίστηκε ως «μέγιστο αγαθό», με αποτέλεσμα να γίνει αντικείμενο συμβολισμού. Αυτό είχε ως συνέπεια τη λατρευτική του ένταξη σε θρησκευτικές τελετές.

Ήδη στην τρίτη π.Χ. χιλιετία φαίνεται πως οι άνθρωποι κατασκεύαζαν χρυσά στολίδια σε σχήμα φύλλων ελιάς, τα οποία βρέθηκαν σε διάφορους τάφους. Εντυπωσιακό είναι ακόμη το κλαδί της ελιάς που βλέπουμε στην τοιχογραφία που βρέθηκε στο Ακρωτήρι της Θήρας. Πιστεύεται ότι ο ρόλος του κλάδου στην τοιχογραφία είναι τελετουργικός.

Σε ολόκληρο τον αρχαίο κόσμο τα σημαντικά αυτά δέντρα αντιμετωπίστηκαν ως ξεχωριστά αντικείμενα λατρείας (δεντρολατρεία). Γι αυτό είναι πολύ συχνή η απεικόνιση ιερών δασών από ελιές, πλατάνια και δρυς. Ένα τέτοιο καταπληκτικό δείγμα είναι η απεικόνιση ενός ελαιώνα σε τοιχογραφία που ανακαλύφθηκε στην Κνωσό. Στη σύνθεση αυτή γύρω από χοντρούς κορμούς βρίσκεται συγκεντρωμένο πλήθος ανθρώπων με τα χέρια στραμμένα στον ουρανό. Η όλη παράσταση μας κάνει να συμπεράνουμε πως πρόκειται για κάποια εορταστική τελετή σε ανακτορικό ιερό δάσος.

Σε άλλη τοιχογραφία, κομμάτια της οποίας διασώζονται ως σήμερα στη βόρεια είσοδο του ανακτόρου της Κνωσού, απεικονίζονται κλαδιά ελιάς. Και στις δυο τοιχογραφίες, εντυπωσιάζει η ακριβής σχεδίαση των στενόμακρων φύλλων και του χρώματος των ελαιόδέντρων κάτω από το φως.

ΟΜΑΔΑ Β

Από τα προϊστορικά χρόνια τα δυο πολύτιμα υγρά του μεσογειακού χώρου, το λάδι και το κρασί, φαίνεται να διαδραματίζουν το δικό τους ξεχωριστό ρόλο στις διάφορες τελετές. Η συνήθεια να αλείφουν το σώμα των νεκρών με λάδι μαρτυρείται από τα ομηρικά χρόνια. Όταν σκοτώνεται στην Τροία ο Σαρπηδόνας, ο Δίας απαρηγόρητος από το θάνατο του αγαπημένου του γιου, δίνει εντολή στον Απόλλωνα να βοηθήσει να τον πάρουν από το πεδίο της μάχης, να τον περιποιηθούν, να τον πλύνουν και να τον αλείψουν με λάδι. Το ίδιο κάνει και η Αφροδίτη με το άψυχο σώμα του Έκτορα. Το αλείφει με αρωματισμένο λάδι, ροδόλαδο.

Εκτός από την περιποίηση του σώματος στις νεκρικές τελετουργίες οι ομηρικοί ήρωες χρησιμοποιούν το λάδι, μαζί και το κρασί, ως νεκρική προσφορά. Μια τέτοια προσφορά κάνει ο Αχιλλέας στο νεκρό Πάτροκλο.

Ο Πausanίας, περιγράφει το τρίψιμο του σώματος των ικετών πριν μπουν στο ναό με ελαιόλαδο, που ήταν πράγματι μια ολόκληρη ιεροτελεστία. Για τους αρχαίους Έλληνες ο ικέτης που αλειφόταν με λάδι απολάμβανε της θεϊκής προστασίας. Αλλά και τα αγάλματα όπως και οι βωμοί των θεών αλείφονταν με ελαιόλαδο στην αρχαία Ελλάδα. Επίσης, χρησιμοποιούσαν το λάδι σαν δώρο στους θεούς μαζί με άλλα προϊόντα, όπως φρούτα, σιτάρι, μέλι και κρασί, ενώ στα ιερά καντήλια των ναών έκαιγαν πάντα λάδι ελιάς.

Η χρήση φύλλων και κλαδιών ελιάς στα ταφικά έθιμα ήταν πολύ διαδεδομένη στον αρχαίο κόσμο. Τα φύλλα ή και τα κλαδιά τοποθετούνταν μέσα στους τάφους και δεν ήταν ασυνήθιστο το φαινόμενο να τοποθετούν τους νεκρούς πάνω σε στρώμα από κλαδιά ελιάς. Η χρήση της ελιάς, ήταν μια συνήθεια που συνεχίστηκε για χιλιάδες χρόνια στον ελληνικό χώρο και συμβόλιζε την ελπίδα για ανάσταση και την αιωνιότητα. Η συνήθεια να τοποθετούν τους νεκρούς πάνω σε κλάδους ελιάς φαίνεται να ήταν γνωστή από τα μυκηναϊκά χρόνια. Σε τέσσερις τάφους των Φερών, οι οποίοι χρονολογούνται στο τέλος του 5ου π. Χ. αιώνα, οι νεκροί βρέθηκαν τοποθετημένοι πάνω σε ένα παχύ στρώμα από φύλλα και κλώνους ελιάς. Η χρήση κλαδιών ελιάς στις νεκρικές τελετές αντιμετωπιζόταν ευνοϊκά ακόμη και από τους αυστηρότατους αττικούς νόμους προστασίας των ελαιοδέντρων. Έτσι επιτρεπόταν να κοπούν φύλλα από τις προστατευόμενες ελιές μόνον αν προορίζονταν για τελετή κηδείας.

ΟΜΑΔΑ Γ

Η γνωστή σε όλο τον αρχαίο ελληνικό κόσμο σχέση του λαδιού με την αθλητική δραστηριότητα έχει την αρχή της στη συνήθεια των νέων να αλείφουν, για λόγους υγιεινής, το σώμα τους με λάδι πριν από την καθημερινή άσκηση στα γυμναστήρια, την προπόνηση και τους αγώνες.

Εκτός, όμως, από τη χρήση αυτή, στην Αθήνα η σχέση του λαδιού με τον αθλητισμό ήταν στενότερη. Γιατί στους αθλητικούς αγώνες που γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια εκεί, κατά τη διάρκεια των Παναθηναίων, των μεγάλων γιορτών προς τιμή της θεάς Αθηνάς, το λάδι της ελιάς αποτελούσε το ίδιο το βραβείο που έπαιρναν οι νικητές των αγώνων.

Το παναθηναϊκό λάδι μοιραζόταν στους νικητές μέσα σε μεγάλα και ζωγραφισμένα πήλινα αγγεία που τα ονόμαζαν παναθηναϊκούς αμφορείς. Οι παναθηναϊκοί αμφορείς ήταν δημόσιοι και την ευθύνη της κατασκευής και την απονομής τους την είχαν τα αρμόδια όργανα της αθηναϊκής πολιτείας. Από τον Αριστοτέλη μαθαίνουμε ότι ειδικοί άρχοντες, οι αθλοθέτες, εκτός από τις άλλες σχετικές με τα Παναθήναια αρμοδιότητές τους έφτιαχναν τους αμφορείς και πρόσφεραν το ελαιόλαδο στους αθλητές.

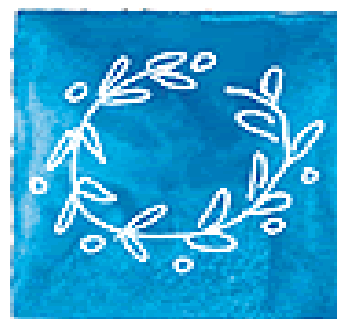
Για τις ποσότητες του λαδιού που έπαιρναν ως έπαθλο οι νικητές, μας πληροφορεί μια σημαντικότερη επιγραφή περίπου του 380 π.Χ. από την Ακρόπολη, στην οποία αναφέρεται ο ακριβής αριθμός των γεμάτων με λάδι αγγείων που απονέμονταν όχι μόνο στον πρώτο αλλά και στο δεύτερο νικητή. Έτσι, στο αγώνισμα της ιππασίας, τα έπαθλα έφταναν μέχρι και τους 140 παναθηναϊκούς αμφορείς για τον πρώτο νικητή της αρματοδρομίας. Ο νικητής του δρόμου ταχύτητας λάμβανε ως έπαθλο 70 αμφορείς, οι οποίοι σύμφωνα με τους υπολογισμούς περιείχαν γύρω στους 2,5 τόνους ελαιόλαδο, ενώ ο πρώτος νικητής στο αγώνισμα της αρματοδρομίας λάμβανε ως έπαθλο περίπου 5 τόνους λάδι εξαιρετικής ποιότητας.

Απ' όλα αυτά, δημιουργείται η απορία τι έκαναν οι αθλητές τόσο μεγάλες ποσότητες, που ήταν πολύ περισσότερες από τις προσωπικές τους ανάγκες διατροφής, καλλωπισμού και φωτισμού. Τις περισσότερες φορές οι αθλητές το πουλούσαν εκτός Αθηνών μαζί με τους αμφορείς. Η πολιτεία, παρόλο που απαγόρευε την εξαγωγή του λαδιού, εντούτοις στους αθλητές που διακρίνονταν στους Παναθηναϊκούς αγώνες, το επέτρεπε. Το ελαιόλαδο μάλιστα αυτό μάλλον ήταν περιζήτητο στην Ιταλία και τη Μασσαλία, όπου αγοραζόταν από πλούσιους νέους, που αρέσκονταν να αλείφουν και να περιποιούνταν τα σώματά τους με το «επώνυμο» λάδι, το οποίο έφθανε στις χώρες τους μέσα σε παναθηναϊκούς αμφορείς. ...

ΟΜΑΔΑ Δ

Σύμφωνα με τη μυθολογία ο εμπνευστής των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν ο Ιδαίος Ηρακλής, ο οποίος φύτεψε για πρώτη φορά αγριελιά στην Ολυμπία. Ο Ηρακλής είχε φέρει την αγριελιά από τον Βορρά ή από την πατρίδα του, την Κρήτη. Ο Ηρακλής είχε τέσσερα αδέρφια, τον Παιωναίο, τον Επιμίδη, τον Ιάσιο και τον Ίδα. Ο μεγαλύτερος αδερφός τους πήγε κάποια μέρα στην Ολυμπία για να τρέξουν. Ήταν ο πρώτος αγώνας δρόμου που έγινε στον κόσμο! Ο Ηρακλής στεφάνωσε τον νικητή με ένα κλαδί από την ελιά που είχε ο ίδιος φυτέψει εκεί. Κι από τότε έμεινε η συνήθεια να στεφανώνουν με κλαδιά – στεφάνια αγριελιάς τους νικητές των Ολυμπιακών αγώνων. Πράγματι, το μοναδικό βραβείο για τους νικητές των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν ένα στεφάνι φτιαγμένο από τον «κότινο», δηλαδή την άγρια ελιά. Έτσι ο κότινος καθιερώθηκε πλέον ως έπαθλο των αθλητών. Σύμφωνα με την παράδοση έκοβε πάντα την ελιά ένα μικρό αγόρι (του οποίου ζούσαν και οι δυο γονείς του). Το παιδί αυτό πήγαινε στην ελιά και έκοβε με χρυσό ψαλίδι τόσα ακριβώς κλαδιά όσα και τα αγωνίσματα των Ολυμπιακών. Έπειτα το πήγαινε στο ναό της θεάς Ήρας, όπου και τα τοποθετούσε πάνω σε χρυσελεφάντινη τράπεζα.

ΑΘΗΝΑ 2004

Οι ελλανοδίκες έπαιρναν από εκεί τα κλαδιά, έφτιαχναν στεφάνια και τα πρόσφεραν ως έπαθλο στους αθλητές. Οι νικητές θεωρούνταν πρόσωπα σεβαστά, τα οποία η θεία χάρη και η εύνοια των θεών τους βοήθησε να κερδίσουν. Επίσης δια του στεφανιού της ελιάς μεταβιβάζονταν σε αυτούς όλες οι θεϊκές δυνάμεις. Τον ίδιο ακριβώς συμβολισμό είχαν και οι κόκκινες μάλλινες κορδέλες που στόλιζαν το μέτωπο ή τα μπράτσα των αθλητών.

Το στεφάνι της ελιάς ήταν η μεγαλύτερη διάκριση για κάθε αθλητή αλλά και για κάθε απλό πολίτη. Σε κανέναν άλλο λαό το στεφάνι της νίκης δεν θεωρήθηκε το υπέρτατο αγαθό που θα μπορούσαν να χαρίσουν οι θεοί στον άνθρωπο.

Πηγή έμπνευσης αποτελεί και στις μέρες μας ο κότινος, το στεφάνι της ελιάς, αφού επιλέχθηκε να είναι το σύμβολο της Ολυμπιάδας του 2004 στην Αθήνα. Σύμβολο ειρήνης και συμφιλίωσης των λαών.

ΟΜΑΔΑ Ε

Η χρησιμοποίηση των κλαδιών της ελιάς σε πολλών ειδών αρχαίες τελετουργίες ενισχύει το συμβολισμό της ελιάς ως δέντρο του καλού. Επίσης συνδέθηκε στις λατρείες με το φως, αφού το λάδι στο καντήλι καίει και φωτίζει...

Στην Παλαιά Διαθήκη είναι το δέντρο της ελπίδας, αλλά και το δέντρο που είναι αγγελιοφόρος του θείου ελέους. Είναι το δέντρο που φέρνει τη γαλήνη μετά τον κατακλυσμό του Νώε: «Το βραδάκι επέστρεψε το περιστέρι και κρατούσε ένα φύλλο ελιάς στο στόμα του και κατάλαβε ο Νώε ότι το νερό είχε υποχωρήσει στη στεριά...»

Στην ελληνική παράδοση είναι το δέντρο της ειρήνης. Η ίδια η Ειρήνη (θεότητα που ήταν κόρη του Δία και της Θέτιδας) εικονιζόταν με κλαδί ελιάς στα χέρια της. Στους πολέμους δεν υπήρχε καλύτερος τρόπος αλλά και καλύτερο σύμβολο για τη λήξη των πολεμικών επιχειρήσεων. Οι αγγελιοφόροι που στέλνονταν για να μεταφέρουν το μήνυμα της ειρήνης ή να ζητήσουν ανακωχή έπρεπε να κρατούν στο χέρι τους κλάδον ελαίας. Ήταν το αναμφισβήτητο ιερό σύμβολο που δήλωνε τις προθέσεις εκείνων που αποφάσιζαν να το στείλουν. Η Ιοκάστη μετέφερε κλαδί ελιάς στον Πολυνείκη ζητώντας του να συμφιλιωθεί με τον αδερφό του Ετεοκλή, στην τραγική ιστορία του Οιδίποδα. Οι αντιλήψεις για το συμβολισμό των κλάδων της ελιάς αλλά και του ίδιου του δέντρου, διατηρήθηκαν ακόμη και στις νεώτερες εποχές. Η φράση «κλάδον ελαίας» διατηρείται ακόμη στην ελληνική γλώσσα και δηλώνει ειρηνική διάθεση και θέληση («τείνει κλάδον ελαίας ή ήρθε με κλάδο ελαίας»).

ΟΜΑΔΑ ΣΤ

Για την εκμετάλλευση της ελιάς σημαντικότερες είναι και οι γραπτές μαρτυρίες που αποκρυπτογραφούνται στις πινακίδες της Γραμμικής Β που ανακαλύφθηκαν στην Κνωσό, την Πύλο και τις Μυκήνες. Από αυτές αντλούμε σημαντικές πληροφορίες για τη χρήση του ελαιόλαδου στην καθημερινή ζωή, τις θρησκευτικές τελετές, τις εμπορικές δραστηριότητες, τις βιοτεχνικές ασχολίες (αρωματοποιία, υφαντική, κ.λπ.).

Το ιδεόγραμμα του ελαιοδέντρου συναντάται στις πινακίδες της Γραμμικής Α γραφής. Το ίδιο ιδεόγραμμα επιβιώνει και μετά την καταστροφή του μινωικού πολιτισμού και το συναντάμε στις μυκηναϊκές πινακίδες της Γραμμικής Β. Στις πινακίδες της Γραμμικής Β για πρώτη φορά γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ του δέντρου της ελιάς, του ελαιόλαδου και του καρπού, ο οποίος και αποδίδεται με τη μορφή ενός άνθους με τρία πέταλα. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιήθηκαν από τους γραφείς της εποχής τρία διαφορετικά ιδεογράμματα.

Το δέντρο της ελιάς

Ο καρπός της ελιάς

Το ελαιόλαδο

Τέλος τα σύμβολα που συνοδεύουν το ιδεόγραμμα του ελαιοκάρπου, πιστεύεται ότι προσδιορίζουν τα δυο είδη της ελιάς, την «άγρια» και την «ήμερη». Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι της Κρήτης εκμεταλλεύονταν συγχρόνως και την άγρια ποικιλία ελιάς και την ήμερη. Προφανώς γινόταν ταυτόχρονη εξαγωγή και χρήση του προϊόντος για διαφορετικούς σκοπούς. Οι Μυκηναίοι Έλληνες συνήθιζαν να προσφέρουν ελαιόλαδο, απλό ή αρωματισμένο, στους θεούς τους. Επίσης χρησιμοποιούσαν το ελαιόλαδο στην καθημερινή διατροφή τους. Σε πινακίδα που βρέθηκε στο ανάκτορο της Πύλου διαβάζουμε δίπλα στο ιδεόγραμμα της ελιάς τη λέξη φοβρή- φοβράς, δηλαδή ελιές βρώσιμες, προορισμένες για φαγητό. Από μια ομάδα πινακίδων που βρέθηκαν στην Κνωσό πληροφορούμαστε τι ποσότητες ελαιοκάρπου δίδονται στο ανάκτορο (81.261 λίτρα) από το μάζεμα των ελιών από διάφορες περιοχές. Με βάση τις ποσότητες αυτές έγινε απόπειρα να υπολογιστεί όχι μόνο το ύψος της ελαιοπαραγωγής αλλά και ο αριθμός των ελαιοδέντρων (τουλάχιστον 3.315 ρίζες). Σε άλλες πινακίδες το λάδι βρίσκεται μαζί με άλλα προϊόντα, όπως τα σύκα, το μέλι, το κρασί. Πινακίδες της Κνωσού και της Πύλου μας διασώζουν την ιδιαίτερη ονομασία του αγγείου που χρησιμοποιούνταν, για τη διακίνηση λαδιού και το οποίο, θα πρέπει να ταυτισθεί με τον αμφορέα, γνωστού ως ψευδόστομου.

ΟΜΑΔΑ Ζ

Στο πέρασμα των χρόνων οι πληροφορίες για την ελιά και το λάδι πολλαπλασιάζονται. Από τις μαρτυρίες των αρχαίων συγγραφέων βεβαιωνόμαστε πως η εξάπλωση της ελαιοκαλλιέργειας συμπίπτει με την ανάπτυξη του πολιτισμού. Όσο αναπτύσσεται ο πολιτισμός, το ελαιόδεντρο γίνεται ακόμη πιο πολύτιμο.

Φαίνεται πως συνέβη και με την ελιά εκείνο που συνέβαινε με τα φημισμένα πρόσωπα ή πράγματα της αρχαιότητας: Πολλές πόλεις διεκδικούσαν την καταγωγή τους. Και επειδή πολλές περιοχές διεκδικούσαν τη γέννηση της Αθηνάς, ήταν φυσικό να διεκδικούν και το ιερό δέντρο της. Το ιερό δέντρο της Αθηνάς είναι η ήμερη (καλλιεργημένη) ελιά, γεγονός που σηματοδοτεί την εξέλιξη του πολιτισμού. Το προηγούμενο ιερό ελαιόδεντρο δεν είναι ήμερο αλλά άγριο. Πρόκειται για την αγριελιά της Ολυμπίας, αφιέρωμα του Κρητικού Ηρακλή. Η Αθηνά όμως φυτεύει την ήμερη ελιά σε μια πόλη. Η κοινωνία είναι πια οργανωμένη και η ελαιοκομία έχει κάνει το μεγάλο της βήμα. Και στα δυο αυτά στάδια του πολιτισμού η ελιά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως δέντρο που συμβάλλει στη μετατροπή του ανθρώπου από τροφosuλλέκτη σε γεωργό, δηλαδή στη μόνιμη εγκατάσταση και την ενασχόληση με την καλλιέργεια της γης.

Η Αθήνα θεωρούνταν απ' όλο τον αρχαίο κόσμο ως η «Μητρόπολις των καρπών». Η αθηναϊκή πολιτεία εφάρμοζε αυστηρή πολιτική και υπήρχε άμεση παρέμβαση του κράτους στη γεωργική οικονομία. Εξάλλου οι ελιές για τους αρχαίους Αθηναίους ήταν ιερά δέντρα τα οποία προέρχονταν από την ελιά που φύτεψε η ίδια η Αθηνά στον ιερό βράχο της Ακρόπολης. Προστάτης των ιερών ελαιοδέντρων ήταν ο ίδιος ο Δίας. Ο μύθος αυτός δημιούργησε ένα δυνατό δεσμό των κατοίκων της πόλης με το πολύτιμο δέντρο. Παράλληλα παραδόσεις και θρύλοι τονίζαν ότι πουθενά αλλού δε φυτρώνει η ελιά. Αναφέρει ο Σοφοκλής: « *Κι είν' ακόμα εδώ τέτοιο, που εγώ πουθενά αλλού παρόμοιο δέντρο δεν ακούω να βλάστησε ποτέ ούτε στις χώρες της Ασίας, ούτε στο μεγάλο του Πέλοπα νησί, ανέγγιχτο αυτοφύτρωτο δεντρό: η σταχτόχλωρη ελιά η παιδοτρόφα, που ποτέ κανείς ή νέος ή γέρος με χέρι εχθρικό θα σώσει ν' αφανίσει, γιατί απάνω της πάντ' ανοιχτά ο Μόριος Δίας κι η γλαυκόφθαλμη Αθηνά έχουν τα μάτια.*» Τα δέντρα αυτά υπήρχαν στην αρχή στην Ακαδημία, εκεί που βρισκόταν το «ιερόν άλσος» αλλά αργότερα καλλιεργήθηκαν και σε πολλά άλλα μέρη της Αττικής.

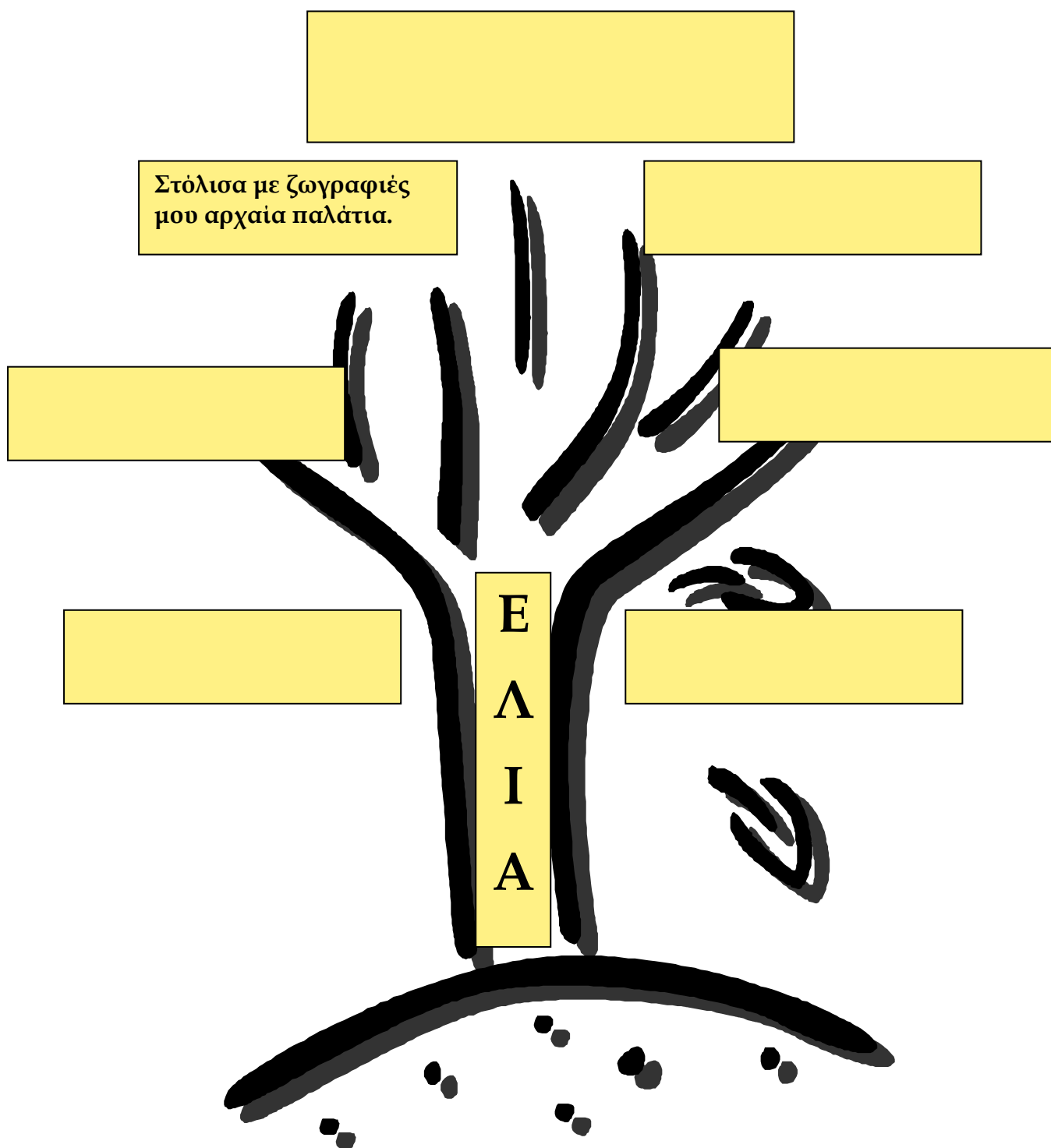
Η αθηναϊκή δημοκρατία είχε καταστεί σε ένα από τα μεγαλύτερα και σπουδαιότερα κέντρα ελαιοπαραγωγής σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

Ώρα για καλλιτεχνική δημιουργία: Η Ελιά ζωγραφίζει....

Φτιάξε μια αφίσα/ζωγραφιά βάζοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και παρουσιάζοντας τη σημασία της ελιάς σαν να ήσουν εσύ...

Ώρα για προσωποποίηση: *Η Ελιά μας τραγουδά...*

Γράψε τουλάχιστον δύο στροφές για την αξία της ελιάς

Είμαι ένα δέντρο πολύ ξεχωριστό
κι από τα αρχαία χρόνια μοναδικό!

Τι μοναδικό
δέντρο...

Γράψε τουλάχιστον δύο παραγράφους για την αξία της ελιάς

Είμαι η ελιά, ένα ξεχωριστό και μοναδικό δέντρο.
Το ξέρετε ότι από την αρχαιότητα ήμουν πολύ σημαντική;

[illegible]